

MD 2009 or. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 70
tel. (373 22) 22 31 69

MD 2009 Кишинев ул. М. Когэлничану 70
tel (373 22) 22 31 69

La nr. 28.01.2011 din nr. 4/12-26/11

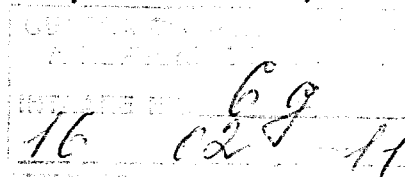
Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu art.art.4, 39 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Supremă de Justiție Vă expediază spre soluționare sesizarea pentru exercitarea controlului constituționalității Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.191 din 19 februarie 2002, cu modificările și completările efectuate prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1343 din 01 decembrie 2008.

- Anexă: 1. Copia hotărîrii Plenului CSJ nr.17 din 20.12.2010 (1 filă);
2. Sesizarea (6 file);
3. cauza civilă nr.3r-298/10 la cererea lui David Grîu împotriva ÎCS"RED Union Fenosa"SA, ÎMGFL nr.13 ș.a., în 1 (un) volum

Ion MURUIANU

**Președintele Curții
Supreme de Justiție**

16 02 11

**Domnului Dumitru PULBERE
Președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova**

Plenul Curții Supreme de Justiție
a Republicii Moldova

HOTĂRÎRE

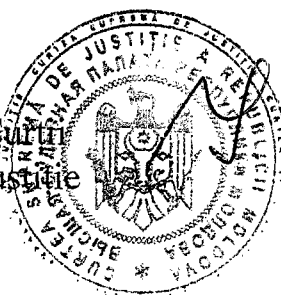
privind adoptarea sesizării pentru exercitarea controlului constituționalității
Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.191 din 19 februarie 2002, cu
modificările și completările efectuate prin Hotărîrea Guvernului Republicii
Moldova nr.1343 din 01 decembrie 2008

În temeiul art.2 lit.d) și art.16 lit.b) din Legea nr.789 – XIII din 26 martie
1996 „Cu privire la Curtea Supremă de Justiție” cu modificările și completările
ulterioare, Plenul Curții Supreme de Justiție

HOTĂRĂȘTE :

1. Adoptă sesizarea pentru exercitarea controlului constituționalității Hotărîrii
Guvernului Republicii Moldova nr.191 din 19 februarie 2002 despre
aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a
serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ,
contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de
la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, cu modificările
și completările efectuate prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova
nr.1343 din 01 decembrie 2008
2. Sesizarea se remite pentru soluționare Curții Constituționalitate a Republicii
Moldova.

Președintele Curții
Supreme de Justiție

Ion MURUIANU

Chișinău
20 decembrie 2010
Nr.17

SESIZARE

pentru exercitarea controlului constituționalității Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, cu modificările și completările efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1343 din 01 decembrie 2008

Onorată Curte,

În procedura Curții de Apel Chișinău, se află spre examinare recursul declarat de David Grîu împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 martie 2010 și încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 mai 2010 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui David Grîu împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 și Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor, obligarea efectuării recalculării pentru serviciile comunale și repararea prejudiciului moral.

La soluționarea litigiului în cauză, au fost aplicate prevederile Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Totodată, în cadrul judecării recursului, David Grîu a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, cu modificările și completările efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1343 din 01 decembrie 2008.

Ca temei pentru înaintarea cererii date, David Grîu a indicat că Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 1343 din 01 decembrie 2008, contravine art. 47 alin. (1) din Constituția RM.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2010, a fost dispusă ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu remiterea pricinii la Curtea Supremă de Justiție pentru a fi sesizată Curtea Constituțională în vederea constituționalității punctului 12 al Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 1343 din 01 decembrie 2008.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, dacă, în procesul judecării pricinii, se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată este în drept să sesizeze, în conformitate cu prevederile Codului jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională pentru a verifica constituționalitatea actului respectiv.

Plenul Curții Supreme de Justiție sesizează Curtea Constituțională pentru a verifica constituționalitatea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, cu modificările și completările efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1343 din 01 decembrie 2008.

Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că conținutul punctului 12 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările și completările efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1343 din 01 decembrie 2008, care se cere a fi aplicat la examinarea pricinii în cauză, vine în contradicție cu prevederile art. 47 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, din următoarele considerente.

Conform art. 6 din Constituție, puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Conform art. 60 din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului, ceea ce înseamnă că nici o autoritate publică, în afară de Parlament, nu este în drept să stabilească norme juridice primare.

La rîndul său, Guvernul, conform prevederilor art. 96 alin. (1) coroborate cu dispozițiile art. 102 alin. (2) din Constituție, asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. În virtutea acestui rol, Guvernul exercită o activitate exclusiv executivă, principalul său atribut fiind organizarea și asigurarea executării legilor, în care scop este competent de a emite acte normative sub formă de hotărîri și dispoziții.

Conform art. 47 alin. (1) din Constituție, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Astfel, punctul 1 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la /reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, direct stipulează că acest Regulament a fost elaborat în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul locativ, Legea cu privire la protecția drepturilor consumatorilor, Legea cu privire la arendă, Legea condominiului în fondul locativ, altor documente normative și stabilește modul de achitare de către proprietarii, chiriașii și locatarii de apartamente, încăperi locuibile în cămine și încăperi cu altă destinație decât aceea de locuințe a plăților pentru serviciile locative, comunale și necomunale și reglementează relațiile contractuale între furnizorii (gestionarii) și consumatorii acestor servicii.

Prin urmare, prevederile acestui Regulament trebuie să fie în concordanță cu normele constituționale și nu trebuie să încalce drepturile consumatorilor.

În acest context, se relevă că, potrivit Hotărârii nr. 1480 din 26 decembrie 2007 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, Guvernul a instituit la punctul 12 o normă juridică, prin care se stabilește că plata pentru energia electrică folosită pentru funcționarea ascensoarelor se percepe proporțional de la toți locatarii, inclusiv de la cei provizorii (cu excepția copiilor de până la trei ani și a locatarilor de la etajele I și II*), conform indicațiilor contorului de evidență a energiei electrice consumate de ascensor. Gestionarii fondului de locuință vor prezenta o dată în semestru în perioada până la 20 ianuarie și 20 iulie prestatorului serviciului de energie electrică o informație tipizată privind numărul de locatari în bloc.

Ulterior, prin Hotărârea nr. 1343 din 01 decembrie 2008 (în vigoare de la 19 decembrie 2008) cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, Guvernul a modificat punctul 12 menționat, efectuând o delimitare în achitarea plăților pentru energia electrică furnizată la iluminarea încăperilor de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor.

În acest sens, Guvernul, în pct. 12 al Regulamentului nominalizat, a stabilit că, în cazul în care gestionarul fondului locativ are încheiat contract de furnizare a energiei electrice, plata energiei electrice utilizate pentru funcționarea

ascensoarelor se percepe, de către gestionar, proporțional numărului de persoane care locuiesc în bloc de la toți proprietarii, chiriașii sau alți posesori legali ai locuințelor, cu excepția copiilor de până la trei ani și a persoanelor care locuiesc la etajul I.

Plata pentru energia electrică pentru iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor se include lunar de către gestionarul fondului locativ în bonul de plată pentru deservirea tehnică a blocului.

Totodată, prin modificările menționate, a fost statuat că, în cazul în care gestionarul fondului locativ nu are încheiat contract de furnizare a energiei electrice utilizate pentru iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor, consumul energiei electrice utilizate pentru iluminarea încăperilor de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se include distinct de către furnizorul de energie electrică în facturile emise lunar consumatorilor pentru energia electrică utilizată în apartament.

În acest caz, cantitatea de energie electrică utilizată pentru funcționarea ascensoarelor se repartizează lunar de către furnizorul de energie electrică fiecărui proprietar, chiriaș sau alt posesor legal de locuință proporțional cotei constituite din suprafața totală (în metri pătrați) a locuințelor (încăperilor) ce îi aparțin în baza datelor prezentate de gestionarul fondului de locuințe, cu excepția proprietarilor, chiriașilor sau a altor posesori legali ai locuințelor de la etajul I.

Sub aspectul celor relatate, Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că Hotărârea nr. 1343 din 01 decembrie 2008 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, prin care punctul 12 din Regulamentul indicat, expus în următoarea redacție: „În cazul în care gestionarul fondului locativ nu are încheiat contract de furnizare a energiei electrice utilizate pentru iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor, consumul energiei electrice utilizate pentru iluminarea încăperilor de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se include distinct de către furnizorul de energie electrică în facturile emise lunar consumatorilor pentru energia electrică utilizată în apartament”, contravine art. 16, art. 46, art. 47, art. 54 din Constituția Republicii Moldova, precum și actelor internaționale.

Conform art. 16 alin. (2) din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Potrivit prevederilor art. 47 alin. (1) din Constituție, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Conform art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, iar exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 25, de asemenea, proclamă dreptul oricărei persoane la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. Aceste enunțuri au fost dezvoltate în Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptat la 16 decembrie 1966 la New York, care, pe lângă drepturile menționate, stabilește și îndatorirea statului de a asigura realizarea acestor drepturi.

Raportând în cumul dispozițiile suscitade, se constată că, prin modificările operate prin hotărârea Hotărârea Guvernului nr. 1343 din 01 decembrie 2008 la punctul 12 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, a fost încălcată Constituția RM, în acest sens fiind lezate drepturile omului și normele constituționale, fapt ce duce la interpretarea eronată a acestor dispoziții de către furnizor.

Mai mult, aceste modificări au drept efect neconcordanța la calcularea energiei electrice pentru funcționarea ascensoarelor, care se va efectua conform datelor ce derivă din suprafața locuințelor.

În acest context se reține că impunerea consumatorului de a achita cantitatea de energie electrică utilizată pentru funcționarea ascensoarelor care se repartizează lunar de către furnizorul de energie electrică fiecărui proprietar, chiriaș sau alt posesor legal de locuință proporțional cotei constituite din suprafața totală (în metri pătrați) a locuințelor (încăperilor) ce îi aparțin în baza datelor prezentate de gestionarul fondului de locuințe, doar pentru faptul că gestionarul fondului locativ nu are încheiat contract de furnizare a energiei electrice utilizate pentru iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor, constituie o încălcare a drepturilor constituționale ale cetățeanului.

Or, în cazul în care energia electrică pentru funcționarea ascensoarelor este utilizată doar când cetățeanul se folosește personal de ascensor, calcularea ei nu are nicio tangență cu suprafața apartamentului în care locuiește persoana.

De altfel, nici încheierea contractului de furnizare a energiei electrice pentru iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor din blocurile

locative nu depinde de voința locatarului, acesta fiind încheiat între furnizor și gestionarul fondului locativ.

Distinct de cele arătate, se poate concluziona că situația descrisă duce la faptul că, consumatorul este impus la cheltuieli majorate și nejustificate în ceea ce privește consumul energiei electrice utilizate pentru funcționarea ascensorului.

Prin urmare, argumentele și împrejurările expuse mai sus demonstrează necesitatea efectuării unui control de constituționalitate.

Pentru considerentele enunțate mai sus, în temeiul dispozițiilor art.135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, art. 12¹ din Codul de procedură civilă, Plenul Curții Supreme de Justiție

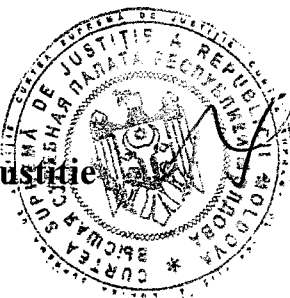
s o l i c i t ă :

Reținerea pentru soluționare în fond a prezentei sesizări și exercitarea controlului constituționalității punctului 12 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 12 februarie 2002 despre aprobarea (cu modificările și completările efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1343 din 01 decembrie 2008).

Alăturat la prezenta sesizare, se remite dosarul civil nr. 3r-298/10, intentat la cererea de chemare în judecată a lui David Grîu împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 și Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor, obligarea efectuării recalculării pentru serviciile comunale și repararea prejudiciului moral.

Cu respect,

**Președintele
Curtii Supreme de Justiție**

Ion Muruianu